

Wij geloven en belijden één Heer Jezus Christus...

- Liturgie:
0. Intochtslied: Gz. 174 : 1, 2, 3
 1. Votum en zegengroet (Sela)
 2. Antwoordlied: Ps. 67 : 1
 3. Gebed
 4. Lezen uit de Bijbel: Lucas 23 : 32 - 43
 5. Lied: Ps. 22 : 3
 6. Lezen uit de Bijbel: Johannes 19 : 28 - 37
 7. Lied: Ps. 22 : 8
 8. Tekstlezing: Lucas 23 : 33a en Johannes 19 : 34
 9. Preek
 10. Amenlied: *Zie hoe Jezus lijdt voor mij* (Sela)
 11. Viering heilig avondmaal (4^e formulier)
 - Apostolische Geloofsbelijdenis
 - Lied: Gz. 91
 - Na brood en beker: Gz. 89 : 3 en 4
 12. Collecte
 13. Slotzang: Gz. 69
 14. Zegen

Geliefde gemeente van onze Heer Jezus Christus,

broeders en zusters, jongens en meisjes,

Goede Vrijdag. [<klik 1>](#) De 40-dagentijd loopt op zijn eind. Vanavond vieren we samen het hoogtepunt daarvan. Of moet ik zeggen: het dieptepunt? Het kan bijna niet anders of je hebt vanavond een dubbel gevoel.

Aan de ene kant het diepe verdriet, dat Jezus om jou - om jouw zonden - moest sterven aan het kruis. Aan de andere kant de grote blijdschap, dat Jezus dat voor jou gedaan heeft. Met dat dubbele gevoel luisteren we naar het evangelie en vieren we het avondmaal.

Het thema van de preek is: [<klik 2>](#)

Wij geloven en belijden één Heer Jezus Christus...

- 1) gekruisigd
- 2) gestorven

[<klik 2-1>](#) Dit thema is geformuleerd op basis van onze geloofsbelijdenissen. "Wij geloven en belijden" komt uit de Nederlandse Geloofsbelijdenis. "Eén Heer Jezus Christus" uit de Geloofsbelijdenis van Nicea. En "gekruisigd, gestorven" uit de Apostolisch Geloofsbelijdenis.

Ik heb daar bewust voor gekozen, omdat we vanavond ook het heilig avondmaal vieren. De maaltijd waaraan wij opnieuw ons geloof belijden. Juist door aan het avondmaal deel te nemen, laat je zien, dat je in de gekruisigde Christus gelooft.

Daarbij is het natuurlijk wel belangrijk om te weten, wat dat geloof in Jezus inhoudt. Daarom gaan we luisteren naar het evangelie van Goede Vrijdag. En we doen dat aan de hand van twee teksten.

1) kruis <klik 3>

Eerst luisteren we naar het evangelie van de kruisiging van onze Heer Jezus Christus. Het is maar een korte tekst. Maar daarin komt het hele evangelie mee. Lucas 23: 33a: *"Aangekomen bij de plek die de Schedelplaats heet, werd Jezus gekruisigd..."* Het eindpunt van zijn via dolorosa, zijn lijdensweg.

Daarop liep zijn hele leven - een leven van lijden - uit. De kruisiging. Aan het kruis gespijkerd. Drie spijkers door zijn polsen en voeten. Een pijnlijke garantie voor een langzame dood. Een onuitsprekelijk lijden...

Jezus werd gekruisigd tussen twee misdadigers. Hij werd daarmee <klik 3-1> *onder de misdadigers gerekend*. Terwijl Hij *"niets onwettigs"* had gedaan. Onschuldig terechtgesteld. Daarmee wordt de profetie van Jesaja 53 vervuld.

"Om onze zonden werd hij doorboord. <klik 3-2> Om onze wandaden gebroken." *"Hij offerde zijn leven voor onze schuld..."* Eigenlijk had ik daar moeten hangen, en jij, en u en u... Wij hadden door onze zondes Schuld die langzame en pijnlijke dood verdiend.

Juist dat Jezus onschuldig leed, is de blijde boodschap van onze redding. Stel dat Jezus om zijn eigen zonden had moeten sterven aan dat kruis. Dan had zijn dood niets voor ons kunnen betekenen.

Dan was Jezus gewoon één geweest van de eindeloze reeks misdadigers. Eén in de rij van moordenaars vanaf Kaïn. Een medekruiseling. Nauwelijks het vermelden in een geschiedenisboek waard...

Maar nu wordt zijn kruisiging in vier evangeliën beschreven. Zelfs *Flavius Josephus* heeft er in zijn *"Joodse Oudheden"* een passage aan gewijd. Daardoor wordt het bijzonder. En het is ook bijzonder. Want het is <klik 3-3> het wonder van onze redding.

Om met bekende woorden uit het avondmaalsformulier te spreken: *"Door dit alles heeft hij de vloek die op ons lag, op zich genomen, om ons met zijn zegen te vervullen."* De kruisdood was door God vervloekt. (HC 15 v/a 39)

Straks lezen we in het formulier: *"Dit offer verzekert ons van zijn grote liefde, want Hij gaf zich over in de dood voor zondaars die oprecht belijden, dat ze nietig zijn voor God."* De kruisiging van Jezus garandeert ons onze redding.

Zoals ik al zei. Hoe vreselijk verdrietig is het, dat dit nodig was. Nodig om voor onze zonden te betalen. Maar ook: Hoe heel erg heerlijk is het, dat Jezus dat voor ons wilde doen.

Zijn aan het kruis gespijkerde gespreide armen staan [<klik 3-4>](#) symbool voor zijn liefde voor ons.

Voor u, voor jou en voor mij. Zondaars in onszelf. Door de gekruisigde Christus van de zonde gered. Verlost. Geen oordeel meer voor ons. Hoe groot en veel onze zonden ook waren. Wij worden door God vrijgesproken.

Geloof je dat? Als je dat gelooft, dan wordt het avondmaal een feestmaal. Dan verandert je verdriet in blijdschap. *"Ik ben gered. God zij dank!"*

2) dood

Nu ook het tweede [<klik 4>](#). Het evangelie dat onze Heer Jezus gestorven is. Johannes 19 : 34: *"Maar één van de soldaten stak een lans in zijn zij en meteen vloeide er bloed en water uit."* [<klik 4-1>](#)

Het is een intrigerende tekst. *Bloed en water?* Wat betekent dat? Wat is er de bedoeling van? Zit er een bijzondere blijde boodschap in? Het staat er toch niet voor niets? De evangelist vestigt er nog eens extra de aandacht op.

"Hiervan getuigt iemand die het zelf gezien heeft, en zijn getuigenis is betrouwbaar." Het is als het ware een vette streep onder die mededeling. Maar waarom? Het verband van de tekst maakt dat duidelijk.

De Joden willen voorkómen, dat de lichamen van de drie gekruisigden op de grote sabbat van het Pascha aan het kruis bleven hangen. (Vers 31) Ze vragen Pilatus *"of de be-
nen van de gekruisigden gebroken mochten worden..."*

Daarop komt Johannes nu in zijn evangelie terug. De soldaten breken de benen van de beide met Jezus gekruisigde misdadigers. Maar niet die van Jezus. [<klik 4-2>](#) *"Ze zagen dat Hij al gestorven was".*

"Zo ging de Schrift in vervulling: 'Geen van zijn beenderen zal verbrijzeld worden'." (Vers 36) Omdat Jezus al gestorven was, werden zijn benen niet gebroken. Dat was niet meer nodig.

Ik zei het al eerder. De dood door kruisiging was een heel langzame dood. De gekruisigde kon zich immers met zijn benen - vastgezet met een spijker - afzetten en zo wat opdrukken. Daardoor werden zijn armen ontlast en kreeg hij weer lucht. Kon hij dat niet meer doen, dan stierf hij door ademnood.

Maar bij Jezus ging het anders. *"Toen wist Jezus dat alles was volbracht. (...) Nadat Hij (...) gedronken had zei hij: 'Het is volbracht.' <klik 4-3>* En dan: *Hij boog zijn hoofd en gaf de geest."* Zijn sterven was een daad van hemzelf.

Zoals het fomulier het zegt: *"Hij gaf zich over in de dood."* En daarna: *"Door zijn dood ontvangen wij het leven."* Daarom is het belangrijk te weten, dat Jezus echt gestorven is. Wel. Johannes levert ons het bewijs...

Beter gezegd: Eén van de soldaten doet dat. Hij pakt zijn lans en steekt Jezus in zijn zij. Rechtstreeks in zijn hart. <klik 4-4> En dan komt er geen bloed uit, maar "*bloed en water*". Dat is tekenend. Jezus bloedt niet dood. Hij is al dood.

Nu is er over dat "*bloed en water*" van alles geschreven. De een beweert dat die steek met de lans niet is toegebracht na Jezus' sterven, maar om hem te doen sterven. De soldaat gaf Jezus de doodsteek.

Een ander geeft een diepe betekenis aan het water en het bloed. Bloed en water zouden wijzen op de reiniging van de zonden. Vergelijkbaar met de gebeurtenissen op grote verzoendag. Reiniging, niet alleen van de zondeschuld, maar ook van de zonde zelf. Het zou een verwijzing opleveren naar de wedergeboorte...

Je zou misschien ook een link kunnen zien met de 1^e brief van Johannes. Hoofdstuk 5 : 6: "*Hij, Jezus Christus, is gekomen door water en bloed – niet door het water alleen, maar door het water en het bloed...*" Alleen zie ik geen kans om daar enige zin aan te geven...

Daarom denk ik, dat het om niet meer gaat, dan het bewijs dat Jezus echt gestorven is. Van schijndood was geen sprake. Daarom werd het lichaam van Jezus ook vrijgegeven voor de begrafenis. Zowel Joden als Romeinen zijn nu van Jezus af...

Maar, gemeente... <klik 4-5> Deze gestorven Jezus is onze Redder. De dood van Jezus is de bron van ons leven. Het bewijs daarvan levert God zelf drie dagen later. Als Jezus opstaat uit de dood. De dood kon Hem niet houden!

Of zoals we dat geloven en belijden met de catechismus: <klik 5> "*Door zijn opstanding heeft Christus de dood overwonnen, om ons te doen delen in de gerechtigheid, die Hij door zijn dood voor ons verworven had.*" (HC 17 v/a 45a)

In het avondmaal <klik 5-1> wordt het ons op het hart gedrukt. Al onze zonden zijn verzoend. Voor ons geen dood meer als straf op de zonde. Als wij sterven dan is dat bevrijding van de zonde. Zo worden we van angst bevrijd. En... vervuld van blijdschap.

Het leven wordt weer een feest. Om het met het thema van de 40-dagentijd te zeggen: "*Nu bloeit er een tuin rond het open graf.*" Wij leven dankzij de dood van Jezus. Dit vraagt om een <klik 5-2> Halleluja.

Amen.